

значущими товарами та послугами; прискорений розвиток депресивних регіонів.

Податкове регулювання на мікрорівні має особливу спрямованість і виступає як спеціальний елемент функції фінансового менеджменту підприємства, який необхідно враховувати при організації фінансів підприємства. Реалізація податкового регулювання на мікрорівні проявляється через зміну податкового навантаження на конкретних платників, що відповідає встановленим критеріям: забезпечення зацікавленості в розвитку підприємницької ініціативи населення; збільшення обсягів діяльності й розвиток конкурентного середовища; стимулювання раціонального використання ресурсів; забезпечення економічної зацікавленості підприємств в інноваційному розвитку; стримування зростання обсягів виробництва товарів, у збільшенні споживання яких держава не зацікавлена.

Податкове регулювання спрямоване на подолання суперечностей між державою та платниками податків: фізичними та юридичними особами. Кінцеві цілі держави і господарюючих суб'єктів (підприємств) збігаються. Однак акумуляція коштів для досягнення цієї мети на різних рівнях виявляє не збіг, а часом і діаметрально різну спрямованість інтересів суб'єктів податкових відносин. З одного боку, держава прагне до збільшення коштів для здійснення своїх функцій, з іншого боку, податкове навантаження на господарюючих суб'єктів не може стати настільки високим, щоб спричинити зниження їх економічного зростання. У цих умовах при вдосконаленні податкової системи стає можливою активізація податкового регулювання в різних його проявах із застосуванням сучасних методів державного податкового менеджменту.

*Д. А. Говорун, аспірант
ДВНЗ "Українська академія банківської справи НБУ"*

РОЛЬ ФОНДОВОГО РИНКУ У ФУНКЦІОНУВАННІ МОТИВАЦІЙНОГО МЕХАНІЗМУ В БАНКАХ З ПОЗИЦІЇ АНГЛОСАКСОНСЬКОЇ СИСТЕМИ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ

Банківська система в рамках англосаксонської системи корпоративного управління є більш регульованою, ніж інші галузі. Пояснення таких причин можуть лежати у площині особливостей банківської діяльності. Банки, отримуючи кошти від вкладників, беруть на себе відповідальність розпоряджатися значними за масштабами ресурсами.

Структура активів і пасивів банків вимагає підвищеного рівня транспарентності від системи корпоративного управління та відповідного регулювання сфери винагороди праці ключових осіб банку.

Англосаксонська система корпоративного управління внаслідок розвиненості фондового ринку значну увагу приділяє інформаційному забезпеченню роботи ради директорів. Питання розкриття інформації регулюються не тільки внутрішніми положеннями банку, але й умовами лістинга та на законодавчому рівні. Особливістю банків у питаннях винагороди праці є відкритість інформації про винагороду ключових учасників ради, структури їх компенсаційних пакетів тощо.

Окрім національного законодавства, значний вплив на основних учасників корпоративного управління справляють правила лістинга на фондових майданчиках. Особливістю системи корпоративного управління є значна розпорошеність пакетів акцій, що зумовлена обертанням більшої частини цінних паперів на торгових майданчиках. Тому значна частина банківських установ присутні на торгових майданчиках.

Правила лістинга передбачають набір рекомендацій, які необхідно виконати для проходження процедури розміщення акцій на торговому майданчику, та розповсюджуються абсолютно на всі компанії, в тому числі і з Великобританії, Австралії, Канади та інших країн у рамках системи.

Піклуючись про максимальний рівень прозорості та доступності інформації, правила визначають необхідним розкривати інформацію про винагороду праці виконавчого менеджменту. Окрім цього, окремі положення стосуються і самої структури корпоративного управління, відносин між ключовими учасниками. У рамках ради директорів має бути створений комітет з винагород. Основні аспекти роботи комітету мають бути зазначені у положеннях про комітет, у тому числі структура (зокрема й право формувати підкомітети), кваліфікація членів комітету, процедура засідань, призначення і зміщення членів комітету та відповідальність за результати роботи.

Наповнений незалежними директорами комітет з винагород є провідним елементом у забезпеченні інтересів менеджменту та власників. Рішення стосовно підконтрольних питань спочатку обговорюються та затверджуються на засіданнях комітету. Остаточне ж затвердження відбувається на черговому засіданні ради директорів. Це стосується і питань розробки політики банку з винагороди праці. Комітет відповідальний лише за подання рекомендацій, котрі у значній частині можуть бути змінені в результаті засідання ради директорів.

Для розробки рішень та оцінки роботи менеджменту можуть залучатися зовнішні консультанти. Згідно з положеннями про комітет, йому надано виключне право в банках у рамках англосаксонської системи призначати та змінювати зовнішнього консультанта (будь то юридична чи фізична особа), вести перемовини щодо вартості послуг тощо.

Особливістю системи є те, що рада директорів, не створюючи комітету з винагород, може делегувати всі визначені раніше повноваження певному комітету. Умовою передачі повноважень є наявність у складі такого комітету 100 % незалежних директорів. Проте така практика може мати певні негативні наслідки.

В. В. Даценко, Дніпропетровська державна фінансова академія

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВІДНОСИН УСТАНОВ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ ТА ПЕНСІЙНОГО СТРАХУВАННЯ В КРАЇНІ

У будь-якій державі, незалежно від домінуючої економічної моделі та способу організації суспільних відносин, банківська система відіграє ключову роль. Саме вона забезпечує економіку необхідним обсягом фінансових ресурсів, забезпечуючи вільний рух капіталу, розрахунки суб'єктів господарювання, кредитування економіки, а також реалізацію інших функцій і завдань. Без розвинутої банківської системи неможливо навіть уявити собі розвинуту економіку держави. В умовах розвинутих фінансових, товарних ринків структура банківської системи різко ускладнюється. З'явилися нові види фінансових установ, нові кредитні інструменти та методи обслуговування клієнтів.

Саме тому банківська система України є одним із найрозвинутіших елементів господарського механізму, оскільки її реформування було розпочате раніше за інші сектори економіки, що визначалося ключовою роллю банків при вирішенні завдань переходу до ринку. Саме банки відіграють основну роль в утворенні оптимального середовища для мобілізації й вільного переливу капіталів, нагромадженні коштів для структурної перебудови економіки, приватизації й розвитку підприємництва.

Банківська система бере участь у виконанні основних функцій фінансової системи, зокрема шляхом: стабільності національної грошової одиниці; забезпечення способів переміщення фінансових ресурсів у часі, через кордони держав та між окремими галузями тощо; розробки та забезпечення способів управління ризиками; забезпечення механізму об'єднання фінансових ресурсів та їх розподілу між окре-